

Мамлакатимизда

киши жароҳатланди. Тоғли ҳудудларда 16 ҳайдовчи қолиб кетди, ўнлаб уйлар чироқсиз қолди.

СУРАТДА: босмахона илгор ишчиларидан — операторлар Ирина Гончарова ва Бахтишол Эсонов.

Тошкент шаҳар ҳокимлигида пойтахтни 2001 йилда ижтимоий-иқтисодий ри-
вожлантириш яқунлари, иқтисодий ислохотларнинг боришини баҳолаш ҳамда
2002 йилда ислохотларни чуқурлаштиришнинг асосий йўналишлариغا бағиш-
ланган фаоллар йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишнинг Тошкент шаҳар ҳокими
Рустам Шабудрахмонов бошқариб.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги
Матбуот хизмати

Тошкент шаҳар ҳокимлиги
Матбуот хизмати.

Тошкент шаҳри, 2002 йил 21 февраль.

Мамлакатимизда истиқлол туфайли фанимиздаги илмий-техникавий ривожланиш янги босқичга кўтарилди. Долзарб мавзуларда илмий изланишлар олиб бораётган

Шуни айтиш керакки, аксарият хориж маҳсулотларини солиштирганда углевод ва витамин сақламлари бўйича уларнинг кўрсаткичи анча пастлигини билиш мумкин.

Камолотга етаклаган орзулар

Хар йилги Президент стипендиатларини том маънода иқтидор ва салоҳият эгалари дейиш мумкин. Бу йилги Президент Давлат стипендиатлари орасида Агросаноат мажмуаси йўналиши бўйича танлов ғолиби, Тошкент кимё-технология институтини аспиранти Қамар Серкаев ҳам бор.

Қарши муҳандислик иқтисодиёт институтини «Муҳандис-технолог» ихтисослиги бўйича имтиёзли диплом билан битирган Қ.Серкаев Тошкент кимё-технология институтининг «Ёллар, эфир мойлари ва атир-упа маҳсулотлари технологияси» мутахассислиги бўйича аспирантурасига қабул қилинди. Хорижий илмий наشرларда унинг 3 та илмий мақоласи chop этилди, 2 та патент ҳаммуаллифи, 2 та тақлифи ишлаб чиқаришга жорий этилган.

Айни кунларда тинмай ўқиш, изланишда бўлган Қ.Серкаев «Ўсимлик мойларини рафинация қилиш жараёнини такомиллаштириш» мавзусида номзодлик диссертацияси устида илмий иш олиб бормоқда.

— Республикамиз мустақилликка эришгандан сўнг ўзимизда етиштирилган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг витаминга бойлигини ҳисобга олиб, уни қайта ишлаб, истеъмол даражасини оширишга алоҳида эътибор қаратилди, — дейди Қамар Серкаев. Ҳатто жаҳон талаблари даражасидаги маҳсулотга айлантириб, экспорт қилиш масаласи кун тартибига қўйилди.

сиз ўрин олишини яққол исботлаб турибди. Биз ҳам Қамар Серкаевнинг келгусида барча орзу мақсадлари рўёбга чиқишига умидвормиз.

(Ўз мухбиримиз)

Она шахрим, кўркам Тошкентим! Сен ҳақингда ҳар қанча ардоқли сўзлар айтсак оз. Бир жонқуяр фарзандинг сифатида анчадан бери дилмизда сақлаб келаётган баъзи қарашларимни бугун очик-ойдин, рўйи-рост айтишга жазм этаёйман.

Гўзал ва обод шахрим, Шарқда машъал Тошкентим! Сен айниқса Мустақиллик йилларида таниб бўлмас даражада ўзгариб кетдинг. Бугун бу фикрни нафақат биз, ҳатто хорижликлар ҳам эътироф этишмоқда. Бу эътирофдан қувонмай, фарланмай бўладими. Равон ва чароғон йўлларинг, дилдорлар сўлим сайил-гоҳларингиз кезган, замонавий улкан кўприқларингиздан ўтган, мухташам иморатларингиздан завқ олган киши буни қалбдан ҳис этади.

Ахир қувонмай бўладими?! Ўтган ўн йил ичида ҳудудингизда 5438,3 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилганлигини бугун гурур билан айтмай бўладими... Қўли гул қурувчиларнинг шижоат-

лиф этди. Мен кирган хонада бир-иккита яқин дўстлари ва шу уйга янги кўчиб келган қўни-қўшинлар йиғилишган экан. Сўхбат қизигандан қизиди, уй эгасини муборакбод этишди, охири гап қурувчиларга келиб тақалди. Шунда биттаси норози кайфиятда янги уйдаги камчиликлар ҳақида гапириб қолди.

— Ҳар қанча мақтамайлик барибир ҳали ҳам «Мендан кетгунча, эгаси етгунча» қабилида ишлайдиган қурувчилар ҳам бор. Мана шу кўчиб кирган уйимизни ҳам у ер бу ерини амағуна уч ой вақт ўтди».

Унинг гапини ёнидаги одам илиб кетди: «Баъзида уйлаб қоламан, негадир лойиҳада бошқача қурилғач бошқачароқ бўлиб қолади. Гулгоҳлар ҳам дид билан ёпиштирилмаган, айрим жойлари кўчиб турибди. Албатта, уй фойдаланишга топширилганда хонадон эгаларини ҳам қабул қилувчи комиссия таркибига киритиш зарур деб ўйлайман».

Тўғриси, уларнинг қурувчилар ҳақида айтган гаплари кўнглимни ранжитган бўлсада, лекин тан оладиган аниқ гаплар эди. Чекиш баҳо-

Хизмат юзасидан қурилишларга боргандан бир қурувчи, яъни пардозловчи шундай савол бердим: «Нима учун айрим ишларни сифатсиз баҳарасизлар, ахир буни ўзингиз сезиб турасизку?» «Сабаби оддий, — дейди у қулимсираб, — бу уйга кўчиб келганлар барибир ўз дидларига кўра қайта таъмирлайдилар». Лекин ҳамманинг ҳам бунга қурби етавермайдик. Хулоса қиладиган бўлсак, бунёдкорни ўзимиз сифатсиз ишлаганга ўргатмаймизми?!

Шу ўринда яна бир мулоҳазани ўртага ташламоқчиман. Пойтахтимизнинг Нукус кўчаси қундан кунга чирой очмоқда. Айниқса, ушбу кўчада қад ростлаётган 12 қаватли уйлар кетма-кет фойдаланишга топширилётганлиги қувонарли ҳолдир. Ҳозирда 3 та уй тўла қад ростлади, 2 таси фойдаланишга топширилди, яна иккитасида қурилиш-тиклаш ишлари жадал бормоқда. Ушбу қурилиш майдонига бир неча марта бўлиб, уни бунёд этаётган «Уйжой-қурилиш» ҳиссадорлик жамиятининг 1-қурилиш конвейери бошқармаси ишбошии Мирвосик Соатов билан

Тез ва соз қурилсин

ли меҳнатлари туфайли мухташам бинолар, жаҳон андозалари даражасидаги йўл ва кўприқлар, янги мавзелар қад ростлаганиничи? Қанча-қанча бахтли оилалар ишнам ва қўлай хонадон соҳиблари бўлишди. Шундай экан ҳозирги пайтда шахримизда оилаларни уй-жой билан таъминлаш масаласи деярли ўз ечимини топти дейишга ҳақимиз борми? Бор, албатта.

Халқимизда «Ўз уйим — ўлан тўшагим» деган ажойиб бир нақл бор. Ишдан хориб бургандан дам олиб яйрайдиган, оила даврасида жамулжам ўтирадиган, меҳмон келганда дастурхон ёзиб бор-бундингни қўядиган азиз гўша — бошпананг бўлганига нима етсин. Айниқса, у замонавий, шу билан бирга шарқона урф-одатларимизга мослаб қурилган бўлса, барча қўлайликлардан қўнглинг тўлса, дилинг, албатта яйрайди, ишда ҳам унум бўлади. Шундай кезларда беихтиёр касб маҳоратию одамларга муҳаббатни, қалб ҳароратию толмас қўли билан кўп қаватли турар жойлар бунёд этаётган, сенинг чиройингга чирой, оилалар қувончига шодлик қўшаётган қурувчилар меҳнатига тасанноҳ айтасан. Сен ана шундай кўркам уйлар ва ҳиммати баланд бунёдкорлар маконисан, азиз пойтахтим!

Таърифи йўқ шахримизда ҳар йили Наврўз, Мустақиллик, Янги йил байрамлари арафасида қўлпал уй-жойлар фойдаланишга топширилиши анъанага айланиб, хонадон эгалари қўшалоқ байрамларни шоду хуррам нишонлашади. Янги уйларда ёнган чироклар оила аъзолари дилгига ёруғлик, илқилик олиб киради. Ва шунда, шубҳасиз, бунёдкорлар шаънига ҳам яхши тилаклар айтади.

Лекин «Гуруч қурмакисиз бўлмайди» деганларидек, баъзида шошиб-пишиб фойдаланишга топширилаётган, хонадон эгаларининг эътирозига сабаб бўлаётган уйларнинг ҳам борлигидан ҳам кўз юмиб бўлмайди.

— Бир танишим шахарнинг марказида қурилган янги уйлардан бирига кўчиб ўтди, — дейди пойтахтимиздаги қурилиш ташкилотларидан бирида ишловчи бунёдкор Зафар Тохиров. — Яқин бўлиб кетганлигимиз боис мени ҳам уй тўйига так-

насида айвонга қикдим, дераза ромларига разм солдим, қурувчи эканлигим боис ҳам у ердаги камчиликларни тезда илғаб олдим. Кўнглимда қандайдир ғашлик пайдо бўлди. Ушбу уй қурилишида қатнашган пардозловчи ҳамкасбларимдан ранжидим. Чунки қурилиш ашёларининг сифати яхшилиги кўриниб турибди, фақат пардозчилардан озгина маҳорат, кунт талаб қилинганда, холос. Ахир бизнинг асосий мақсадимиз бугуннинг талабига жавоб берадиган, одамлар яйраб яшаيدиган уй-жойларни сифатли қилиб қуриш, ўз меҳнатимиз билан эл-юрт олқишини олиш-ку. Наҳотки, улар шуни тушунишмасми? Айни дамда уларга қарата шундай дегим келди. Келинг, бунёдкор дўстлар, касбимизни эъозлаб, бор маҳоратимизни сифатли уйлар қуришга сарфлайлик-ки, шарафли номимизга доғ тушмасин.

Шу ўринда яна бир мулоҳаза. У мени кўп ўйлантиради. Бу янги уйга кўчиб кирган баъзи оилалар ўзо-шимчаллик билан ўз хонадонларини таъмирлашларидир. Шунда кўз ўнгимдан бирин-кетин фойдаланишга топширилган уйлар ўтди. Шахримизнинг Ойбек кўчасида ўтган йилларда бири-биридан гўзал 6 та 9 қаватли уйлар «Ўзуйжойжамгарма-банк» бюортмасига асосан бунёд этилди. Ҳар бири 16 хонадонга мўлжалланган уйларнинг эгалари қурувчилардан миннатдорчилик билан қалитларни қабул қилиб олишди. Лекин шуниси ажабланарлики, бир-икки ой ўтар-ўтмас уйларнинг атрофини хонадонлардан чиққан турли ахлат уюмлари, қурилиш чиқиндилари босиб кетди. Сабаби, хонадон эгалари уй ичини қайта таъмирлашни бошлаб юборишди. Нима учун? Баъзи хонадон соҳиблари «Пардозни бизга ёқмади» дейишса, баъзилари «Энг сўнгги урфда таъмирлапмиз», дея жавоб беришди. Лекин бу исрофгарчиликнинг ўзгинаси эмасми. Негаки, хонадон деворларига ёпиштирилган гулгоҳозлар кўчирилди, баъзиларида ашик ва ромлар ҳам олиб ташланди, усталарга бағли-е, баъзи хонадон деворларини ҳам яримгача олиб ташлашди, нима эмиш «арк» қилармиш. Яхшиям хонадон ичига гараж ўрнатилиши имконияти йўқ, бўлмаса буни ҳам қилишарди.

сўхбатлашганимизда у шундай гапни айтиди, бу албатта бизга жуда маъқул бўлди.

— Ушбу уйларда яшовчиларнинг тақлифлари, фикр-мулоҳазаларини инобатга олган ҳолда, — деди у, — хонадонлар ички пардозсиз уй эгаларига топширилмоқда. Бунда икки томонлама фойдали бўлади. Биринчидан ҳар бир хонадон эгаси ўз имкониятидан, талабидан, дидидан келиб чиқиб, хоналарни таъмирлайди. Иккинчидан эса биз ҳам қурилиш материаллари исрофгарчилигига йўл қўймаймиз ва вақтдан ютаемиз.

Янги уйларга кўчиб келаётган хонадон эгаларидан бир нечаси билан сўхбатлашганимизда бу усулни маъқул топишди. «Биз учун энг муҳими, уйларимизнинг мустаҳкамлиги, бугунги куннинг барча талабларига жавоб беришидир. Ички пардоз ишларини ҳар бир хонадон аъзолари ўз талабларига кўра бажариши бу имкониятга яраша қўлай ва фойдалидир. Фақат у уйнинг ҳолатига, қўни-қўшинларга зарар етказилмаган ҳолда амалга оширилиши керак» дейишди.

Шу борада бизда ҳам бир фикр туғилди. Шахримизда замонавий ҳамда шарқона усулда қурилаётган турар жой биноларининг лойиҳачи ва меъморлари, қурувчи ва пардозловчилар иқлимимизга, пойтахтимизга мос уйлар бунёд этишда, аввало одамлар фикр-мулоҳазаларидан хулоса чиқариб, тақлиф ва талаблардан келиб чиқиб меҳнат қилишса назаримизда бу икки томонлама фойдали бўларди. Ана шунда уйлар обод, кўнглилар эса шод бўлиши, шубҳасиз.

Янги асрининг биринчи йилида пойтахтимизда умумий майдони 257,5 минг квадрат метрни ташкил этган турар жой бинолари фойдаланишга топширилди. Қатор мавзелар янги уйлар, бахтли хонадонлар билан янада кўркамлашди. 2002 йилда эса яна ўнлаб оилаларга янги уй қувончини топиш насиб этди. Чунки бунёдкорларнинг меҳнати авжиди, қурилиш майдонларида иш қизган. Лекин ис-тагимиз битта: қурилган уйлардан қурувчининг ҳам, яшовчининг ҳам кўнгли тўлсин. Тез ва соз қурилсин. Пойтахт жамолига мос, ҳамшаҳарларини талабига мос бўлсин. Бу бугунги кунимизнинг талаби.

Шарифа ИЛЁСОВА

ВАЗМИЖОЗ

Тадбиркорларга кредит бериш ва уларни молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш бўйича муайян ишларни шахар мувофиқлаштириш кенгашининг тегишли ишчи гуруҳи амалга оширмоқда.

Ўтган йил якунида қўллаб-қувватлаш бўйича пойтахт тижорат банклари томонидан кичик ва ўрта бизнес субъектлари учун ажратилган кредитлар кредит қўйилмалари умумий ҳажмининг 13,7 фоизини ташкил этди. Айниқса, ишлаб чиқариш соҳаси энг катта молиявий мададга эга бўлди. Ажратилган кредитларнинг 33,4 фоизи хизмат кўрсатиш соҳасига йўналтирилди, 19 фоизи эса бошқа тармоқларга берилди.

Ўринли савол туғилади — молиявий кўмак ниманинг ҳисобига кўрсатилди? Албатта, биринчи навбатда банкларнинг ўз маблағлари ҳисобига 99,3 фоиз кредит ажратилди. Умумий кўмак миқдорининг 0,35 фоизини эса Бизнес-фонд ва аҳоли бандлигига кўмаклашиш жамғармасининг мадади ташкил этди.

Ажратилган кредитлар амалдаги корхоналарнинг ривожланиши ва янгилашнинг ташкил этилишига имкон яратди. Шуни таъкидлаш жо-

изки, йил якунига кўра Тошкент шаҳридаги кичик ва ўрта бизнес корхоналари томонидан 21,1 миллиард сўмлик маҳсулотлар ишлаб чиқарилди, 5459 та янги иш ўринлари ташкил этилди.

ривожлантириш мақсадида шахар мувофиқлаштирувчи кенгашининг ишчи гуруҳи узоқ муддатли кредитлар ҳиссасини ошириш юзасидан чора-тадбирларни белгилади. Ҳозирги вақтда тадбиркорларда

бюджетдан ташқари фондлар ҳисобига бошланғич сармояни шакллантириш учун кредитларни олиш учун кўпроқ имкониятлар пайдо бўлди. Унинг устунликлари шак-шубҳасиздир. Зеро, тадбиркор энди бир вақтнинг ўзиди бир неча кредит турларидан фойдаланиши мумкин.

Банклар ходимлари товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси, Бизнес-фонд вакиллари билан ҳамкорликда кичик ва ўрта бизнес корхоналари учун бир қатор семинарлар ўтказилди, маҳалла кўмиталарида учрашувлар ташкил этдилар. Натижада 446 та маҳалла турли хил тижорат банкларига бириктирилди.

Мижозлар ўз тақлифлари, эътирозларини Марказий банк Бош бошқармаси ишонч телефони орқали билдиришлари мумкин. Ҳозиргача қилинган 300 та кўнгирокқа тушунтиришлар берилди, баҳс-талоб масалалар назоратга олинди.

РАҚАМЛАР ВА ТАФСИЛОТЛАР

Кредитлар қандай мақсадларда олинмоқда

Банкларнинг мижозлар билан янада эътиборлироқ ишлаётганини эса шундай факт тасдиқлайди: ўтган йили Республика мувофиқлаштирувчи кенгаши томонидан тасдиқланган кичик ва ўрта бизнес субъектлари учун кредит билан таъминлаш бўйича истикболли режа тижорат банклари томонидан 21,3 миллиард сўмга ошириб бажарилди.

Ҳар бир тижорат банкида имтиёзли кредитлаштириш жамғармасини ташкил этиш ва фаолият юритишни таъминлаш бўйича ишлар ҳам салмоқли натижалар берди. Унинг ҳисобига ўтган йили 409 та кичик кредит ажратилди. Бу эса аввалги йилдагидан 206 та кўпдир.

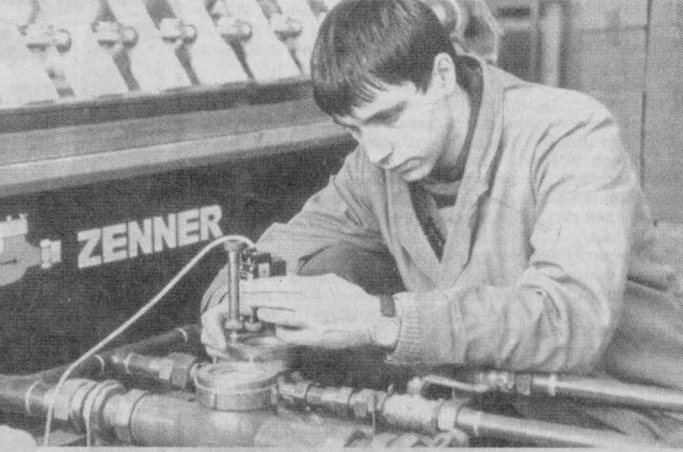
Республикада хусусий тармоқни

Малакаларини оширишмоқда

Ҳар йили Ўзбекистон Республикаси банк-молия академиясидаги махсус курсларда банк ва молия соҳасининг раҳбар ходимлари ўз малакаларини оширадilar.

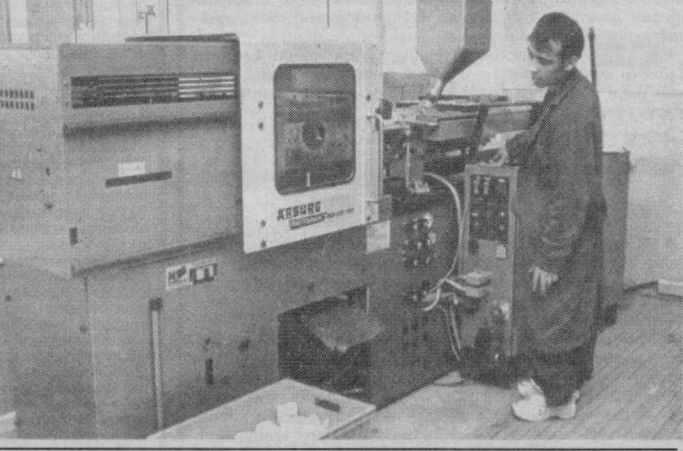
Ўзбекистон банк соҳасини қосқичма-босқич ислоҳ қилиш, республика аҳолисининг мамлакат банк тизимига бўлган ишончини янада ошириш мақсадида, — дейди банк мутахассисларини қайта тайёрлаш бўйича эксперт Нафиса Исмоилова, — бир қатор муҳим тадбирлар амалга оширилмоқда. Малака ошириш курслари шулар жумласидандир. Чунки, Халқ банкини юқори малакали мутахассислар билан мустаҳкамлаш, шунингдек, ўз фаолиятларини унинг турли бўлимларида амалга ошираётган раҳбар ходимларнинг малакасини ошириш мақсадида Ўзбекистон банклари уюшмасининг ташаббуси билан Республика Банк-молиявий академияси томонидан ихтисослашган уч ойлик курслар ташкил этилди. Мазкур курсларда вилот филиалларидан келган Халқ банкининг йигирмата мутахассислари ўз малакасини оширмоқда.

Таълим жараёни махсус ишлаб чиқилган ўқув режаси бўйича ташкил этилган. Ўқини пайтда «Талабалар» банк ишининг асосий йўналишлари, иқтисодиёт ва ижтимоий фанлар бўйича ўтказиладиган маъруза ва семинар машғулотларида ўз билимларини, шунингдек, республиканинг банк-молия муассасаларида тажрибаларини оширмоқдалар. Маъруза қилиш учун курсларга тижорат банкларининг етакчи мутахассислари, экспертлар тақлиф этилган. Осиё-раққибёт банкдан Питер Давис, шунингдек Банк-молия академиясининг ўқитувчилари — профессор А. Ўлмасов, Э. Ақромов, В. Тен ва бошқалар шулар жумласидандир.

«Tashkent-Zenner» Ўзбекистон — Германия қўшма корхонаси бундан икки йил аввал Ўзбекистон Миллий банкдан кредит олиб корхонани реконструкция қилиш ва иссиқлик, иссиқ ва совуқ сув сарфини ҳисобловчи анжомлар ишлаб чиқариш фаолиятини бошлаган эди. Кредитдан оқилона фойдаланган ҳолда бугунги кунда қўшма корхонанинг ишлари юришиб кетди. Жумладан ўтган йили «Tashkent-Zenner» қўшма корхонасида 30 мингта ҳисоблагичлар ишлаб чиқарилган бўлса, жорий йилда уларнинг сонини 50 минггача етказиш мўлжалланмоқда.

СУРАТЛАРДА: «Tashkent-Zenner» қўшма корхонасида замонавий технологиялардан унумли фойдаланган ҳолда ҳисоблагичларни ишлаб чиқариш жараёнидан лавҳалар. Тоҳир Нигматуллин олган суратлар.

Илғор ўқитувчилар танлови

Мамлакатимизнинг энг яхши умумтаълим мактаблари негизига 39 та махсус банк синфлари фаолият кўрсатмоқда. Уларда ўқиш уч йил давом этади. Ўқиш чоғида умумтаълим фанлари билан бир қаторда ўқувчилар «Бозор иқтисодиёти асослари», «Молиявий менежмент асослари», «Маркетинг» каби янги йўналишларни ҳам ўзлаштирмоқдалар. Таълим дастуридан инглиз тили, амалий нутқ ва хатнинг этикаси ва услуби, шахс психологияси ва муомала психологияси, бошқарув, ташқи иқтисодий фаолият, компьютер саводхонлиги асослари ўрин олган.

— Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури доирасида давлат таълим стандартларини ҳаётга муваффақиятли татбиқ этиш, янги педагогик услублар ва технологияларни жорий этаётган илғор педагогларни излаб топиш мақсадида, — дейди банк мутахассисларини тайёрлаш бўйича департаментнинг бош эксперти Наталья Яковлева, — Ўзбекистон банклари уюшмаси Республика Халқ таълими вазирлиги билан ҳамкорликда ихтисослашган банк синфлари ўқитувчилари ўртасида қўрик-танлов ўтказди. У «Бозор иқтисодиёти асослари», «Банк бизнеси», «Молиявий менежмент асослари», «Маркетинг», «Ташқи иқтисодий фаолият асослари» каби бешта махсус фан бўйича ташкил этилди.

Танловнинг ҳар бир қатнашчиси махсус фан бўйича очик дарс ўтди. «Ўз фанини ҳимоя қилиш», «Педагогик вазиёт»,

«Менинг қизиқишим» йўналишлари ҳам кўриқдан ўтказилди. Қўрик-танлов якунилари бўйича ҳакамлар ҳайъати ғолибларни эълон қилди. Яъни, Тағия Ридолима, Муҳаббат Темирова, Рустам Муродовлар унинг ғолиблари бўлишди. Ўзбекистон банклари уюшмаси томонидан уларга қимматбаҳо совғалар топширилди. «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати эса танловнинг энг ёш қатнашчиларини ўз совғалари билан қўтлади. Фан ва таълим ходимлари касба уюшмаси барча қатнашчилар учун дам олиш дастурини тайёрлади. Танлов қатнашчилари Муқимий, «Илҳом» театрларининг энг яхши спектаклларини томоша қилиш учун тақлиф этилди. Энг муҳими, республикамизнинг барча минтақаларидаги танловда қатнашган ўқитувчилар ўз билим ва тажрибаларини янада оширишди.

Шарқ дурдоналари

СЕШАНБА, 26

- Вихдон истирохати қаноатда яширинган.
- Қилган ноҳия иш ва ҳаракатларини бошқаларнинг библиш ва қўришларидан уялганган киши — ёмонларнинг ёмонлиғидир.
- Душманнинг сирларидан хабардор бўлсанг, ундан истеъфода қилгунингча яширин тут.
- Узингизга бажаришинг мумкин бўлган нарсани бошқалар кучидан фойдаланиб вужудга келтиришинг зўр айбидир. Қадимги Эрон доғида буюргамеҳр айтди:

— Отадан фарзандга одобдан ҳам адо мерос топилайди, чунки отасидан одоб меросини қўлга киритганда, яъни отасининг диққат-эътибори билан одоб, тарбия олган фарзанд одобни туфайли ҳар қимнинг ҳурматини қозонади, улуг мартабаларга эришади. Одоб эскирмайдиган қимматли либос, туғамайдиган бир казанадир.

● Жолнуса Ҳаким айтди:

— Тўрт нарсга тўрт нарсга, яъни улуғлик — одоб — тарбияга, ҳурсандлик — хотиржамликка, ақиллик — дўстликка, ақл — тажрибага муҳтождир.

● Ибнул Қайс номли араб шоири айтди:

— Кишининг жоҳил, нодонлиги беш нарсдан билинади: жоҳил — нодон киши ҳар қимга ва ҳар бир айтилган сўзга текшириш ишонаверади, фойдасиз сўзларни қўл сўзлайди, ҳайр-эхсонни ўз жойига сарф қилмайди, сирни яшира олмай оқибат қилади, дўстни душмандан ажрата олмайди.

● Эрон олимларидан Сайид Абдул-Фаттоҳ айтди:

Искандар Зулқарнайн ўз устози Арастуни мухтор вақиллик даражасига кўтариш ва бошқа амалдорларидан кўра уни бениҳоят таъзим ва ҳурмат қиларди. Устозининг маслаҳатини олмасдан ҳеч бир ишга қадам қўймади. Бунинг сабабини сўрадилар. Искандар Зулқарнайн шундай жавоб берди:

— Отам мени гўё омондан ерга туширди, устозим Арасту эса, мени ердан омонга кўтарди, яъни отам вужудга келишимга, устозим бўлса ақлимнинг ўсишига илм ва маърифат ҳосил қилиб, улуг мартаба, шон-шувратга эга бўлишимга сабабчи бўлди. Шунинг учун устозим Арастуга ҳар қанча иззат-ҳурмат қилсам арзийди.

Байт:

Айла устозининг ҳурмат, эй ўғул,

Яхши ном бирлан жамон машхури бўл.

● Таълим-тарбия олимларидан Қуддусий айтди:

— Хулқ-аъвоҳ касаликларида бири — тахжирдир. Тахжир бир кишининг қадар ва эътиборини тушунарли равишда муомала қилиш демакдир. Кучсиз, заиф қўнғиллар, қўпича қучли ва қудратли кишилар томонидан тахжир этилади, тахжир туфайли оқиллар яра узоқ пайтгача тўзалайди.

Тахжир этилган, камситилган одам ўч олиш учун фурсат излаб тадбир қўиши мумкинлигини ҳам унутмаслик керак, бойлиги, даража ва мартабасига мағрур бўлиб ҳар қимга ҳақорат қўи билан қарайдиган кишилар кейинчалик ўзлари хор ва масхара бўлиб қоладилар.

Тахжир сўзи иш билан бўлгани каби ёзув ва ишора билан ҳам бўлади. Бир одамни камситиб, тахжир этиб ёзилган ёзувларнинг одоб, тарбия арабчи қотибда эътибори йўқдир.

Байт:

Кимсани ранжитма, тахжир қилмағил,

Гуссейи кам бирла домд тўлмағил.

● Бир араб доғишманди айтди:

— Уч нарсга қўнғилга таъвиш тўлдирди, тинч машаити буюди: ёмон қўши, ноқобил фарзанд, батфеъл, жиъзаки хотин.

Бир олим, фозил одам айтди:

— Қадим замонда Фазна шаҳрида Абдулкарим исми мўътабаб ва давлатданда одам яшарди. Унинг қимматбахо нарсалари борлигини сезган бир ўғри шу нарсаларни ўғирлаш пайига тушди, бир кун кечаси пайт тоғи Абдулкаримнинг уйига кирди. Абдулкарим оиласи билан қаттиқ уйқуда эдилар. Ўғри ундан фойдаланиб, секингина қимматбахо нарсалар турган уйга қирди. Ўзига керакли нарсаларни йиғиштириб олиб, энди кетмоқчи бўлиб турган эди, қўзи бир қутчага тушди, дарҳол қутчани очди, қутти ичиди бир нарсанинг майда қуқуни бор эди. Ўғри қоронғуда қуқунни қўли билан сийпаб қўйса ҳам ниманинг қуқуни эканини билмади, кейин қуқунни ялаб қўрди, бу майда туз эди. Ўғри туздан озгина татиб қўрданган кейин ўзига ўзи:

— Эй, туз ҳақиқа рия қилиш лаззатидан беҳабар одам, қўзингни оч, шу вақтгача лаб-бингга бу кишининг моли билан доғ туширмаган эдинг. Шунинг учун унинг молига ҳиёнат қилишни ўйлардинг. Энди уни тузини единг, туз ҳақиқа рия қилмай, унинг молига ҳиёнатни раво қилсанг, сен бешармлинг ва мард йигит эмаслигини қўрсатган бўласан, — деб ҳамма нарсани жойида қолдириб чиқиб кетди.

Орадан бир канча вақт ўтгандан кейин, ўғри холи бир ерда Абдулкаримга йўлиқиб, қулиб айтди:

— Уйингизга ўғри тушган, ҳеч нарсанингизни олмаган, деб айтишди, тўғрими?

Абдулкарим унинг сўзидан хайратда қолди:

— Тўғри уйимга ўғри кирган, лекин ҳеч нарсани олиб кетмаган. Бу сирни ҳеч қимга айтмаган эдим. Ўша ўғри ўзинг эмасми? — деди.

Ўғри иқдор бўлиб:

— Уйингизга тушган ўша ўғри мен эдим. Сизнинг қимматбахо нарсаларингизни ўғирлаш ниятида юрдим. Ўша кун кечаси сизни қаттиқ ухлаб ётганингиздан фойдаланиб уйингизга кирдим. Керакли нарсаларни олиб, кетар олдиди қутчада бўлган тузингиздан тоғи қўриб, молларингизни жойига қўйиб чиқиб кетдим, туз ҳақиқа рия қилдим.

Абдулкарим унинг сўзидан завқланиб айтди:

— Эй покиза йигит, сенинг шарму ҳаёли, мард йигит эканингни билдим, сен мени ўзингга мафун қилдинг, менинг қироили ва одоб-тарбияли қизим бор, шу қизимни сенга бери, сени ўзингга қувё қилишни тилайман, қабул қиласанми?

Ўғри қабул қилиб Абдулкаримнинг олдиди ўғирликдан таъва қилди. Абдулкарим шу мард йигитни ўзига қувё қилди.

Байт:

Барча ерда истасанг, ўтсин сўзинг,

Тўғрилиқ бирла қуроллантир ўзинг.

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

3-03

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ ЖАХОН»ДА

«ОЙНАИ